

SODBA MIJATOVIČ ZOPER REPUBLIKO SLOVENIJO

SVET EVROPE

EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

TRETJA SEKCIJA

(Pritožba št. 43548/02)

SODBA

STRASBOURG

1. junij 2006

Ta sodba bo postala dokončna pod pogoji iz drugega odstavka 44. člena Konvencije. Mogoče je, da bo na njej opravljena uredniška redakcija.

V zadevi Mijatovič v. Republika Slovenija;
je Evropsko sodišče za človekove pravice (tretja sekcija) v senatu, ki so ga sestavljali:
gospod J. Hedigan, predsednik
gospod B.M. Zupančič,
gospod L. Caflisch,
gospod V. Zagrebelsky,
gospod E. Myjer,
gospod David Thór Björgvinsson,
gospa I. Ziemele, sodniki
in gospod V. Berger, sodni tajnik sekcije, po posvetovanju za zaprtimi vrati 11. maja 2006; izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva je bila sprožena s pritožbo (št. 43548/02) proti Republiki Sloveniji, ki jo je pri Sodišču na podlagi 34. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju: Konvencija) 12. decembra 2002 vložil slovenski državlján gospod Goran Mijatovič (v nadaljevanju: pritožnik).
2. Pritožnika je zastopala Odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlado (v nadaljevanju: Vlada) je zastopal njen zastopnik gospod L. Bembič, generalni državni pravobranilec.
3. Pritožnik je na podlagi prvega odstavka 6. člena Konvencije zatrjeval, da je bilo trajanje postopka pred domačim sodiščem, v katerem je bil udeležen kot stranka, predolgo. Navajal je tudi pomanjkanje učinkovitega domačega pravnega sredstva v zvezi s predolгим trajanjem sodnega postopka (13. člen Konvencije).
4. Dne 15. septembra 2004 je Sodišče odločilo, da o pritožbi glede dolgega trajanja

postopka in glede pomanjkanja učinkovitih pravnih sredstev v zvezi s tem obvesti vlado. V skladu s tretjim odstavkom 29. člena Konvencije je odločilo, da hkrati odloči o dopustnosti pritožbe in o utemeljenosti zadeve.

DEJSTVA

5. Pritožnik je bil rojen leta 1967 in živi v Velenju.

6. Dne 5. februarja 1996 se je pritožnik poškodoval v nesreči pri delu v rudniku lignita. Pritožnikov delodajalec je imel sklenjeno zavarovanje pri zavarovalnici ZT.

7. Dne 10. aprila 1997 je pritožnik vložil tožbo proti ZT pri Okrožnem sodišču v Celju in zahteval odškodnino v znesku 2.036.333 tolarjev (približno 8.500 eurov) za nastalo škodo.

Med 3. septembrom 1999 in 20. majem 2002 je pritožnik vložil osem pripravljalnih vlog in/ali predlagal dokaze.

Med 30. septembrom 1997 in 2. aprilom 1999 je štirikrat zahteval, naj se določi narok za glavno obravnavo.

Noben od štirih narokov za glavno obravnavo med 22. junijem 1999 in 20. junijem 2002 ni bil preložen na pritožnikov predlog.

Med postopkom je sodišče določilo dva sodna izvedenca za področje varstva pri delu.

8. Dne 22. novembra 2002 sta pritožnik in ZT sklenila izvensodno poravnavo.

Posledično je pritožnik umaknil tožbo.

Dne 27. novembra 2002 je sodišče zaradi umika tožbe ustavilo postopek.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV PRVEGA ODSTAVKA 6. ČLENA IN 13. ČLENA KONVENCIJE

8. Pritožnik se je pritožil zaradi nerazumno dolgega trajanja postopka. Skliceval se je na prvi odstavek 6. člena Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ... v razumnem roku odloča ... sodišče.«

9. Vsebinsko je pritožnik nadalje navajal, da pravna sredstva, ki so v Sloveniji na voljo glede nerazumno dolgih sodnih postopkov, niso učinkovita. 13. člen Konvencije določa:

»Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A. Dopustnost

10. Vlada se je sklicevala na to, da niso bila izčrpana domača pravna sredstva.

11. Pritožnik je izpodbijal to navedbo in trdil, da domača pravna sredstva niso učinkovita.

12. Sodišče ugotavlja, da je obravnavana pritožba podobna zadevam Belinger in Lukenda (Belinger v. Slovenija (odl.), št. 42320/98, 2. oktober 2001, in Lukenda v. Slovenija, št. 23032/02, 6. oktober 2005). V teh zadevah je Sodišče zavrnilo ugovor vlade o neizčrpanju domačih pravnih sredstev, saj je ugotovilo, da pravna sredstva, ki jih je pritožnik imel na voljo, niso bila učinkovita. Sodišče opozarja na ugotovitve v zadevi Lukenda, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitega delovanja sodnega sistema.

13. Kar zadeva obravnavano zadevo, Sodišče ugotavlja, da Vlada ni predložila nobenih prepričljivih dokazov, zaradi katerih bi moralo Sodišče to zadevo obravnavati drugače od uveljavljene sodne prakse.

14. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu tretjega odstavka 35. člena Konvencije. Prav tako ni nedopustna iz katerih koli drugih razlogov. Zato je pritožbo razglasilo za dopustno.

B. Utemeljenost zadeve

1. Prvi odstavek 6. člena

15. Obdobje, ki ga je treba upoštevati, se je začelo 10. aprila 1997, na dan, ko je pritožnik vložil tožbo pri Okrožnem sodišču v Celju, in se končalo 22. novembra 2002, na dan, ko je bila zadeva izvensodno rešena. Upoštevano obdobje je torej trajalo več kot pet let in sedem mesecev na eni stopnji sojenja.

16. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumnost trajanja postopka ocenjevati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in vpletenih oblasti ter presoje, kolikšen je bil pomen sporne zadeve za pritožnika (gl. med drugim Frydlender v. Francija [GC], št. 30979/96, odstavek 43, ESČP 2000-VII).

17. Po proučitvi vsega predloženega gradiva in v skladu s sodno prakso Sodišče ocenjuje, da je bilo trajanje postopka v obravnavani zadevi predolgo in ni izpolnilo zahteve po sojenju v razumnem roku.

Prišlo je torej do kršitve prvega odstavka 6. člena.

2. 13. člen

18. Sodišče ponovno poudarja, da 13. člen Konvencije zahteva, da se zagotovi učinkovito pravno sredstvo pred domačimi oblastmi za zatiranje kršitev zahteve po sojenju v razumnem roku iz prvega odstavka 6. člena (gl. Kudła v. Poljska [GC], št. 30210/96, odstavek 156, ESČP 2000-XI). Sodišče ugotavlja, da je ugovore in trditve, ki jih je predložila Vlada, zavrnilo v prejšnjih zadevah (gl. Lukenda, naveden zgoraj) in ne vidi razloga, da bi v obravnavani zadevi prišlo do drugačnega zaključka.

19. Zato Sodišče meni, da je v obravnavani zadevi prišlo do kršitve 13. člena

zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v domačem pravu, s katerim bi pritožnik mogel pridobiti odločbo, ki bi potrdila njegovo pravico do sojenja v razumnem roku, kot to določa prvi odstavek 6. člena.

II. UPORABA 41. ČLENA KONVENCije

20. 41. člen Konvencije določa:

»Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje.«

A. Škoda

21. Pritožnik je zahteval 15.000 EUR (eurov) za nepremoženjsko škodo.

22. Vlada je zahtevku oporekala.

23. Sodišče ocenjuje, da je pritožnik gotovo utrpel nepremoženjsko škodo. Po prostem preudarku mu po tej postavki Sodišče prisoja 4.000 EUR (eurov).

B. Stroški

24. Pritožnik je zahteval tudi približno 1.000 EUR (eurov) za stroške postopka pred Sodiščem.

25. Vlada je zahtevku oporekala po višini.

26. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov le, če dokaže, da so dejansko nastali, da so bili potrebni in da so razumno visoki. Sodišče v obravnavani zadevi ob upoštevanju podatkov, s katerimi razpolaga, in gornjih meril ocenjuje, da je pritožniku razumno prisoditi zahtevani znesek v celoti.

C. Zamudne obresti

27. Sodišče ocenjuje, da je primerno, da se zamudne obresti obračunajo po mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, zvišani za tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. razglša, da je pritožba dopustna;

2. razsoja, da je prišlo do kršitve prvega odstavka 6. člena Konvencije;

3. razsoja, da je prišlo do kršitve 13. člena Konvencije;

4. razsoja:

a) da mora tožena država pritožniku v treh mesecih od dne, ko postane po drugem odstavku 44. člena Konvencije sodba pravnomočna, plačati 4.000 EUR (štiri tisoč eurov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč eurov) za stroške postopka, zvišano za morebitni davek;

b) da se po izteku navedenih treh mesecev do plačila obračunajo na navedene zneske
linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji posojilne obrestne mere Evropske centralne
banke, zvišani za tri odstotne točke;
5. zavrne v preostalem delu pritožnikov zahtevke po pravičnem zadoščenju.

Sodba je napisana v angleščini in pisno notificirana 1. junija 2006 v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

Vincent Berger John Hedigan
sodni tajnik predsednik